

Presentatie Dr. S. Hundscheid d.d. 14-11-2024 met als thema: **Praten over levenseindewensen**.
In een goed gevuld gemeenschapshuis La Rochelle vond deze bijeenkomst 's middags plaats.

Denken en praten over doodgaan vinden de meeste mensen niet makkelijk. Voor uzelf en de mensen om u heen is het vaak moeilijk om erover te beginnen. In deze bijeenkomst werden mensen geholpen om over de laatste levensfase te kunnen praten met de mensen in hun omgeving. Het geeft rust als u kunt vertellen wat u wilt aan zorg en behandeling. Het is ook fijn als u weet wat u kan verwachten en waar u uw vragen mag stellen.

Lokale professionals uit de zorg informeerden de mensen over de mogelijkheden in de laatste levensfase.

Sprekers: Suzanne Hundscheid, huisartsenpraktijk Roggel
Vinay Narain, geestelijk verzorger van Centrum voor Levensvragen
Susan Frenken/Nick Seegers, wijkverpleegkundigen de Zorggroep/Proteion
Desiree Meertens, coördinator netwerk Palliatieve zorg Midden-Limburg
Ine Verhaegh, voorzitter Franciscus Hospice Weert
Siem en Han van Stichting ambulance wens.

Dr. S. Hundscheid opent deze bijeenkomst en stelt de mensen voor die spreken.

Vervolgens wordt aan de hand van een filmpje (www.weetuwatuwilt.nl) de volgende vragen gesteld:

- We gaan allemaal een keer dood. Praat u daar wel eens over?
- Wilt u wel of niet gereanimeerd worden? (Vraag wanneer u met ambulance naar ziekenhuis moet)
- Wat is goed om **nu** al te regelen voor de laatste levensfase? (Wilsverklaring, testament, bewind voering)
- Hoe kijkt u terug op uw leven?
- Wat zou u nog willen zeggen of doen?
- Wie mag er voor u spreken als u dat zelf niet meer kunt?
- Welke hulp kunt u krijgen als dat nodig is?
- Waar wilt u overlijden (thuis, ziekenhuis of hospice?) Dan dient er vooraf zorg geregeld te worden.
- Wilt u begraven of gecremeerd worden?

Allemaal vragen die u in gesprekken met de huisarts, uw familie en vrienden kunt bespreken. Maar dat is moeilijk en daarom worden er nu aan de hand van kaartspelen discussies opgezet waarmee open gesprekken kunnen plaatsvinden. (Er wordt druk gediscussieerd).

De praktijk van **geestelijk verzorger Vinay Narain van Centrum voor levensvragen** bestaat uit levensvragen die dagelijks onderwerp zijn. Deze verzorger is niet gebonden aan een kerkelijke instelling. Hij is wel aanwezig bij en gesprekspartner van diegene die gaat overlijden. Dit alles om innerlijke ruimte te creëren bij de zieke zodat in de laatste levensfase meer draagkracht en rust is. Het is een acceptatieproces waarin verdriet en angst geuit mag worden en het is heel speciaal om dit als geestelijk verzorger mee te mogen maken. Ook als er twijfels zijn over b.v. euthanasie (denk aan religieuze achtergrond). Denk ook aan de partner van diegene die gaat overlijden. Wordt die zo erg belast dat geestelijke gezondheid in het geding is? Hoe gaat het verder als je partner er niet meer is? Is mantelzorgondersteuning aanwezig? Heb je al je bezwaren ook uitgesproken naar je partner of familie/vrienden? Het is ook een reflectie op het leven dat je **samen** hebt geleid. Door het gesprek kunnen vaak individuele wensen van mensen worden beantwoord.

Susan en Nick die beiden als wijkverpleegkundigen werken geven aan dat zij een luisterend oor zijn voor diegenen die hulp nodig hebben in de laatste levensfase.

Zij verzorgen mensen, zorgen voor stomahulp en andere zorg. (Geen ramen wassen, poetsen ed.)

Suzanne Hundscheid vraagt: waarom heb je gekozen om juist in de Palliatieve fase van iemands leven te werken? Daarop wordt geantwoord: door er te zijn bij iemand in de laatste fase kan ook aan de wens van iemand die gaat sterven worden voldaan. (Denk aan thuis overlijden) Dankbaarheid is het resultaat en geeft ook zelfreflectie voor de zorgende (levenslessen).

Iedereen kan bellen voor een gesprek over deze zorg. De kosten van de zorg worden door de zorgverzekeraar betaald. Er wordt geen eigen bijdrage in rekening gebracht. Er zijn bij de Zorggroep folders ter beschikking en ook huisbezoek is mogelijk. Ook na deze bijeenkomst kan een gesprek bij de Zorggroep of huisarts worden aangevraagd.

Cara Moers van het Netwerk Palliatieve Zorg Midden-Limburg neemt de rol van Desiree Meertens over.

Je kunt in contact komen met het netwerk door via huisarts, Ouderenadviseurs Seniorenvereniging, Synthese of Naoberzorgpunt een gesprek aan te vragen.

Er worden voorbeelden uit de praktijk belicht:

79 jr. man heeft COPD. Hij heeft altijd alles zelf geregeld maar nooit wensen kenbaar gemaakt over zijn laatste levensfase. Zijn partner is overleden. Hij heeft door zijn ziekte veel last van benauwdheid en is zuurstofafhankelijk. Er wordt contact opgenomen met de huisarts en zorg wordt ingezet. Door zijn verslechterde gezondheid kan hij niet meer uit bed komen. Kon ook geen eten meer klaarmaken. Kon geen gesprek meer aangaan maar heeft wel nagedacht over zijn toestand. Hij heeft nog een oudere broer. In dit geval maakt de thuiszorg de keuze en besluit tot ziekenhuis opname. In het ziekenhuis overlijdt hij.

Wat zou de geestelijk verzorger nog voor hem hebben kunnen doen? In vroegere fase had hij zijn wensen wel met hem kunnen bespreken en daarmee zijn wensen hebben kunnen inwilligen en ook het rouwproces van zijn oudere broer kunnen verlichten.

Tiny en Hans hebben 3 kinderen. Tiny heeft maagklachten en wordt door de huisarts doorverwezen naar het ziekenhuis. Bij onderzoek blijkt dat ze maagkanker heeft en er geen behandeling meer mogelijk is. Het ziekenhuis zet VPTZ-team in. Voor Hans is het een goede ondersteuning dat zijn mantelzorgtaken worden overgenomen en ook de Zonnebloem waar Hans vrijwilligerswerk heeft gedaan draagt haar steentje bij. Tiny wil echter nog graag bij de communie van haar kleinkind zijn. Door toediening van vocht via een infuus kan Tiny wel bij de communie van haar kleinkind zijn. Ook heeft ze te kennen gegeven dat ze euthanasie wil. Haar wens tot euthanasie wordt ingewilligd.

Ine Verhaegh, voorzitter Franciscus Hospice Weert

In een hospice kan je worden opgenomen als je een indicatie hebt van de thuiszorg of huisarts.

Voor de opname is al een gesprek geweest en daaruit is gebleken dat je nog maar korte tijd te leven hebt. (max. 3 maanden) In tegenstelling wat mensen denken is in een hospice een goede sfeer. Je hebt een eigen kamer en er wordt gekookt en in de tuin gewerkt. Het is geen ziekenhuis omgeving en er is een huiselijke sfeer en rust. Ook persoonlijke gesprekken en goede verzorging zijn gewaarborgd. Voor diegenen die eens een bezoekje willen brengen heeft Hospice Franciscus de mogelijkheid om op zondagmiddag een bezoek te regelen. Je komt dan niet in de kamers van de bewoners want dat druist in tegen de privacy en rust maar er is een gezamenlijke ruimte die een indruk geeft en een warme ontvangst en persoonlijk gesprek.

Siem, Stichting ambulance wens

320 Vakkundige zorgmedewerkers van de Wensambulance (vaak voormalige ambulancebestuurders, artsen, brandweer- of politiemensen) geven uitvoering aan kleine wensen van mensen die in de laatste fase van hun leven nog iets willen meemaken. Dat varieert van nog eenmaal naar zee, nog eenmaal je ouderlijk huis bezoeken, je beste vriend of vriendin opzoeken die veraf woont, nog eenmaal samen zijn met familie, dolfijnen zien tuimelen etc.

Dit wordt dagelijks uitgevoerd door een groot aantal vrijwilligers en is volledig afhankelijk van giften uit de gemeenschap. Zoekt u een goed doel voor de feestdagen? Kijk dan op de website www.ambulancewens.nl/ en help mee om de wens van uw zieke medemens te realiseren.

Vragen van deelnemers:

Wat is belangrijk om bij de huisarts vast te leggen? Belangenvertegenwoordiger en telefoonnummer van deze persoon. (Voor volmachten en juridische zaken is de notaris uw aanspreekpunt en regelaar)

Kan ik euthanasie krijgen in de laatste fase van mijn leven? Hoe regel ik dat?

Bij de huisarts kun je een gesprek aanvragen om ook op papier je wens vast te leggen.

Ten tijde van het vastleggen van je afspraak dien je ook wilsbekwaam te zijn. De huisarts kan daarmee je wens vastleggen maar hoeft niet aan je wens te voldoen. Als euthanasie door een arts wordt uitgevoerd moet er tevens sprake zijn van uitzichtloos en ondraaglijk lijden. Dementie is een ander verhaal en daarover wordt in deze presentatie niet indringend gesproken.

Actieve levensbeëindiging (euthanasie) en hulp bij zelfdoding door een arts is op grond van de artikelen 293 en 294 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar. Bovendien kan de situatie op het eind van je leven anders zijn en misschien ben je dan van standpunt veranderd.

Hoe kunnen mensen gebruik maken van de genoemde hulpdiensten?

In gesprek met huisartsen, thuiszorg, Ouderenadviseurs (ook voor niet-leden Seniorenvereniging), Naoberzorgpunt, vraagpunt Synthese, Bibliocenter.

Is er een sociale kaart van de hulpverleners in Roggel?

In de gids Zorg en leefbaarheid uitgegeven door Synthese staan de hulpverleners vermeld met adressen en telefoonnummers. Deze is ook beschikbaar bij de Gemeente Leudal.

Mevr. Dr. S. Hundscheid dankt allen die hun bijdrage aan de organisatie van deze zinvolle bijeenkomst hebben geleverd en reikt de sprekers een attentie aan.

Na afloop van deze bijeenkomst zijn er flyers, boekjes etc. beschikbaar achter in de zaal bij de zorgverleners. (Hier wordt goed gebruik van gemaakt.)

Er is veel **informatie beschikbaar** en deze wordt bij de Huisartsenpraktijk Hundscheid, de Oude Kapelanie en Bibliocenter gedeponereerd om mee te nemen. Bibliocenter (Mevrouw M. Scholte-Crompvoets) attendeert erop dat mensen die moeite hebben met lezen en schrijven ook geholpen worden in de Bibliocenter. (Bibliocenter via zijingang aan school te bereiken).

Judith Peters-Geelen geeft aan dat op dinsdag 19-11-24 om 13.30 u in La Rochelle Mentorschap Limburg een presentatie houdt over **Mentorschap en Bewind voering. Mensen kunnen zich nog aanmelden tot 17 nov.2024.**

J. Peters-Geelen, Secr. Seniorenvereniging Roggel.

jpetersgeelen@home.nl

14-11-2024

